

Børne- og familieudvalget

Del 1

Del 2

Bevillingsområder:

Børn

Familie

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 1

1. Beskrivelse af området

Dagtilbudsområdet omfatter udgifter og indtægter i dagpleje, dagtilbud samt fritidstilbud og klubber. Desuden dækker bevillingen tilskud til privat pasning, pasning af egne børn samt tilskud til børn indskrevet i private institutioner.

I budgettet er ligeledes en bevilling til §83 børn iht. Barnets Lov, som primært anvises til Lucernevejens Børnehave.

Fakta – forventet belægning 2024

Dagplejebørn	610
Vuggestuebørn	1.419
Børnehavebørn (ekskl. Børnebyer)	2.535
Antal dagtilbud	6
Antal fritidshjem og klubber	5
Antal selvejende institutioner	12
Antal private institutioner	8

Politikker

Børne- og ungepolitik

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/politikker

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet på servicerammen.

Børn (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Servicerammen	523,2	523,0	523,0	523,0
Fælles formål - Børn	40,7	36,7	36,7	36,7
Dagpleje	66,8	66,8	66,8	66,8
Dagtilbud	355,9	359,8	359,8	359,8
Fritidstilbud og klubber	19,6	19,6	19,6	19,6
Tilskud til private institutioner	30,4	30,4	30,4	30,4
Særlige dagtilbud	9,6	9,6	9,6	9,6
I alt	523,2	523,0	523,0	523,0

Budgettet er beregnet med udgangspunkt i det aktuelle børnetal. Dagtilbudsområdet er omfattet af demografiregulering, og det betyder, at budgettets størrelse løbende vil ændres i takt med det faktiske børnetal.

På fælles formål er et fald på 4 mio. kr. fra 2024 til 2025. De 4 mio. kr. er tillagt dagtilbud og indeholder ressourcer til implementering af både nationale og lokale beslutninger om minimumsnormeringer.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 1

Den 1. januar 2025 skal beslutningerne om minimumsnormeringer være fuldt implementeret. Minimumsnormeringen udmøntes indenfor eksisterende budget.

Byrådet har i oktober 2023 godkendt en ny tildelingsmodel på dagtilbudsområdet, som træder i kraft den 1. januar 2024. Modellen vil medføre en anden fordeling af budgetterne mellem funktionerne i ovenstående tabel.

2.2. Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2024-2027 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Etablering af daginstitution i Dronningborg	7,9	0,0	0,0	0,0
Forbedring af indeklimate daginstitutioner	5,1	5,6	0,0	0,0
Ny daginstitution 2025-26	0,0	19,0	19,0	0,0
Vuggestuegruppe - reservation	0,0	1,6	0,0	0,0
I alt	13,0	26,2	19,0	0,0

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2024-2027. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Dagtilbudsområdet er fortsat udfordret af et stigende børnetal. Det betyder blandt andet, at der er behov for at etablere flere pladser ved f.eks. at bygge nye institutioner.

Ovenstående tabel viser de afsatte anlægsmidler i perioden, hvor midlerne endnu ikke er udmøntet. Udover ovenstående er der også anlægsbudgettet på en række igangværende projekter, som blandt andet omfatter etablering af nye institutioner i Dagtilbud Midt og Sydøst.

Arbejdet med forbedring af indeklimate i kommunens dagtilbud er i gang. Der er endnu ikke planlagt konkrete projekter for årene 2024 og 2025.

Der henvises til del 2 for yderligere oplysninger om anlægsprojekterne på området.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

I den kommende budgetperiode forventes stigende børnetal. Som beskrevet i ovenstående afsnit betyder det, at kapaciteten på børneområdet er udfordret, og særligt på 0-2 års området.

Børneområdet er godt i gang med at implementere både de lokale og nationale beslutninger om minimumsnormeringer. Byrådet har besluttet, at dagtilbuddene i Randers Kommune skal leve op til følgende serviceniveau:

- Minimumsnormeringer udmøntes på institutionsniveau med virkning fra 1. januar 2024.
- Pædagogiske ledere og ledere i selvejende institutioner medregnes med en andel på 30% i opgørelse af uddannede pædagoger i minimumsnormeringen.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 1

- Uddannede pædagoger skal senest den 1. januar 2025 udgøre 65 % af det pædagogiske personale i alle daginstitutioner.
- Pædagogiske assistenter medregnes ikke i opgørelsen af andel uddannede pædagoger.
- Udlagte støtte midler fordelt efter socioøkonomi fastholdes som supplement til de nye minimumsnormeringer.

Budgettet på dagtilbudsområdet påvirkes af ny lovgivning og initiativer på landsplan. På nuværende tidspunkt har forvaltningen kendskab til følgende forhold, som får betydning for dagtilbuddene i Randers.

- Ministeriel pulje til Randers 2023 – 2025 på årligt 10,1 mio. kr. Puljen giver tilskud til mere pædagogisk personale i daginstitutioner med mange børn i udsatte positioner. 12 institutioner i Randers får en andel af puljen.
- En tilsvarende ministeriel pulje på fritidsområdet er vedtaget i finansloven for 2023, hvor Randers Kommune årligt 2023 – 2025 modtager 8,1 mio. kr.

3.2 Budgetaftalen

Budgetaftalen indeholder nedenstående nye tiltag på bevillingsområdet.

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Demografi – småbørn	0,5	0,5	0,5	0,5
I alt	0,5	0,5	0,5	0,5

Den seneste kapacitetsanalyse viser et stigende børnetal. Budget 2024-2027 er fastlagt med udgangspunkt i det forventede børnetal for 2024. Evt. ændringer i forhold til dette skøn vil blive indregnet i en efterfølgende regulering.

Ændringer fra budgetaftalen - anlæg (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Ny daginstitution		19,0	19,0	
Vuggestuegruppe - reservation			1,6	
I alt	0,0	19,0	20,6	0,0

Væksten i Randers Kommune viser et stigende børnetal. Dette skaber behov for en udbygning af dagtilbudskapaciteten. Der er afsat i alt 38 mio. kr. til byggeri af en ny daginstitution til 100 børnehavebørn og 50 vuggestuepladser.

Ved budgetaftalen blev der afsat 1,55 mio. kr. til afdækning af muligheder for etablering af en vuggestuegruppe.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2024 fordelt på udgifter og indtægter.

Børn (mio. kr.)	Udgift 2024	Indtægt 2024	Netto 2024
Servicerammen	726,7	-203,6	523,2
Fælles formål - Børn	40,7	0,0	40,7
Dagpleje	88,6	-21,8	66,8
Dagtilbud	533,7	-177,8	355,9
Fritidstilbud og klubber	23,6	-3,9	19,6
Tilskud til private institutioner	30,4	0,0	30,4
Særlige dagtilbud	9,6	0,0	9,6
I alt	726,7	-203,6	523,2

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med en nettoudgift på 523,2 mio. kr. Udgiften på 726,7 mio. kr. er driftsbudgettet til de enkelte områder. Indtægten på 203,6 mio. kr. er forældrebetaling for dagpleje og institutionspladser samt for fritidstilbud og klubber.

I de efterfølgende afsnit er områderne beskrevet enkeltvist. Områderne kan både indeholde udgifter indenfor og udenfor aftaleenheder jf. Randersmodellen.

1.1 Servicerammen

I forbindelse med opnåelse af de lovbestemte minimumskrav på dagtilbudsområdet, er der udarbejdet en ny tildelingsmodel. Modellen blev godkendt i byrådet den 30. oktober 2023. Tal i tabellerne i bemærkningerne er udarbejdet på baggrund af den tidligere tildelingsmodel. Det endelige budget 2024 for det enkelte dagtilbud er under udarbejdelse.

Økonomifordelingen i tabellerne vil ændres i den nye tildelingsmodel. Det samlede budget 2024 på netto 523,2 mio. kr. er fortsat den gældende samlede ramme.

1.1.1 Fællesformål – Børn

Under fælles formål afholdes udgifter for hele dagtilbudsområdet:

- Tilskud i form af søskenderabatter, tilskud til privat pasning samt til pasning af egne børn.
- Betaling til andre kommuner for Randers-børn indskrevet på pladser i kommunernes dagtilbud.
- Aflønning af personale, som varetager tværgående funktioner på området.
 - Fællestillidsrepræsentanter.
 - Aflønning af pædagogstuderende. De studerende er ansat i de enkelte dagtilbud, men aflønnes centralt.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

- PAU elever er ansat og aflønnet under fælles formål. En fagkoordinator står for det personalemæssige for PAU eleverne, herunder tilrettelæggelse af praktikker og samarbejdet med Randers Social & Sundhedsskole.
- Aflønning af pædagogiske konsulenter, som bl.a. sikrer og understøtter implementering af ny lovgivning, understøtter den faglige udvikling samt udfører de lovbestemte pædagogiske tilsyn i dagtilbuddene.
- Faglig udvikling
 - En central kvalitetspulje bruges til faglig udvikling og opkvalificering af personalet for at opnå de lovgivningsmæssige mål og mål, som byrådet har sat for børneområdet. Der arbejdes med større fællesprojekter, der øger viden og handlekompetencer i forhold til børns læring, tidlig indsats, sprog og udvikling.
- Øvrige udgifter under fælles formål
 - Drift af busserne ved Busbørnehaven i Skovdalen og Naturbussen som kører fra Hørhaven til Fussingø Naturbørnehave.
 - Driftstilskud til ReMida, som er et center i Randers, for kreativt genbrug. ReMida henvender sig til børn, unge og andre kreative sjæle.
 - Svømning for dagtilbud.
 - IT-udgifter (licenser og abonnement til AULA)
 - Administrationstilskud til selvejende institutioner, med valgt hjemtaget administration.

1.1.2 Dagpleje

På aftaleniveau tildeles dagplejen driftsbudget. Her afholdes udgifter til dagplejere, dagplejepædagoger og administrativt personale, kompetenceudvikling af personale, materialer og materiel til børn og personale, samt til drift af legestuer. Dagplejen er ligeledes tildelt udlagte støttemidler i forbindelse med den socioøkonomiske tildeling. Her gives et årligt fastlagt budget, som pristalsreguleres efter gældende satser.

Dagplejelederen er ansvarlig for overholdelse af dagplejens budget på aftaleniveau.

Uden for aftaleniveau er der afsat midler til aflønning af dagplejeleder, samt der er beregnet indtægter for forældrebetalingen og afledte udgifter til økonomiske fripladser. Takster for forældrebetalingen fremgår af afsnit 4. Det aftalte antal pladser på kapaciteten, fremgår af afsnit 4.

1.1.3 Dagtilbud

I Randers Kommune er 5 dagtilbud, (som indeholder i alt 43 daginstitutioner) og 11 selvejende daginstitutioner, i alt 16 aftaleenheder med eget driftsbudget. Hver især tildeles de budget til aflønning af det lovbestemte pædagogiske personale, tidlig indsats, ledelse og administration. Der er desuden afsat budget til øvrig drift. Tildelingsmodellen er nærmere beskrevet i afsnit 3.

Det er hver enkelt dagtilbudsleder, der er ansvarlig for overholdelse af aftaleenhedens budget.

Uden for aftaleniveau er afsat midler til aflønning af dagtilbudsledelse i de kommunale dagtilbud.

Ved vedtagelse af ny tildelingsmodel blev reserveret en overgangspulje på 4 mio. kr. til finansiering af institutionernes ledelse, barsel, afskedigelser og andre uforudsete udgifter. Puljen finansieres af den samlede socioøkonomiske tildeling til tidlig indsats og anvendes for et år, hvorefter der evalueres på ordningen.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

Budget til grunde og bygninger blev i 2015 overført til Ejendomsservice for de kommunale dagtilbud samt for Krstrup Vuggestue, Krstrup Børnehus samt Månehuset under Børnehuset Himmelblå. Øvrige selvejende institutioner har eget budget til grunde og bygninger i deres økonomiske rammer. Udgifter til husleje er ikke en del af aftaleenhedernes økonomiske ramme.

Der er beregnet indtægter for forældrebetalingen samt afledte udgifter til økonomiske fripladser. Takster for forældrebetalingen fremgår af afsnit 4.

I forbindelse med budgetlægningen laves aftaler mellem dagtilbuddene og forvaltningen om de kommende kapacitetstal og forventede belægningstal for 2024. Aftalerne laves ud fra de fysiske rammer i institutionerne og ud fra tilrettelæggelse af den pædagogiske hverdag. Aftaleenhedernes kapacitet fremgår af afsnit 4.

Dagtilbuddene arbejder med at fremme børns trivsel, udvikling og læring, herunder at skabe læringsmiljøer, så børnene udvikler deres potentialer og bliver fremtidsparate.

Rammerne for dagtilbuddenes arbejde er fastsat i dagtilbudsloven. Dagtilbuddene arbejder med at forebygge negativ social arv og sikre inklusion, ligesom der arbejdes med at skabe sammenhæng i børnenes liv ved at arbejde på gode overgange mellem hjem, pasningstilbud og skole.

I Randers Kommune er der pasningsgaranti. Pasningsgarantien betyder, at barnet er sikret en plads senest når barnet er 30 uger gammel, hvis barnet er skrevet på venteliste senest 3 måneder, før pladsen skal bruges.

Pasningsgaranti er en garanti for en plads i Randers Kommune, det bestræbes at finde plads i det dagtilbudsområde, hvor barnet er bosiddende.

Som en del af dagtilbudsloven skal børnefamilier tilbydes mere fleksibilitet. Det betyder, at der er tilbud om:

- Deltidspladser, 30 timer pr. uge for børn hvis forældre er på barsel.
- Kombinationstilbud, hvor der er mulighed for at sammensætte privat pasning med 20,5 timer, 30,5 timer eller 40,5 timer pr uge i dagtilbud. Tilbuddene er med en forholdsvis nedsat forældrebetaling til 75, 85 og 95 % af en fuldtids betaling for børn i dagtilbud.

I 2024 er fortsat en statslig pulje på 10,1 mio. kr. Puljen er givet til mere pædagogisk personale i daginstitutioner med mange børn i udsatte positioner. Puljen er givet for år 2023-2025. I Randers er 12 institutioner tildelt midler fra puljen. De pædagogiske medarbejdere ansættes ud over personaler til den lovpligtige opfyldte minimumsnormering.

Desuden er Randers Kommune tildelt en opkvalificeringspulje på dagtilbudsområdet. Puljen kan blandt andet anvendes til at uddanne flere pædagoger og pædagogiske assistenter. Pædagogisk personale har også mulighed for at dygtiggøre sig gennem voksen- og efteruddannelse. Denne pulje løber over årene 2023 – 2030.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

1.1.4 Fritidstilbud og klubber

Der er 4 fritidstilbud i Randers Kommune under dagtilbudsområdet. Disse tilbud rummer tilbud til børn i alderen fra 0-13 år.

Jennumparkens Institutioner er organiseret som en afdeling i Dagtilbud Midt og dermed en del af denne aftaleenhed.

- Der er beregnet indtægter for forældrebetalingen samt afledte udgifter til økonomiske fripladser. Takster for forældrebetalingen og de forventede belægningsstal fremgår af afsnit 4.

1.1.5 Tilskud til private institutioner

Der er 8 private institutioner i Randers Kommune. Ud over disse, vælger forældrene at indskrive børn i private institutioner over kommunegrænserne.

Der gives et tilskud pr. barn hver måned. Tilskuddet består af drifts-, administrations- og bygningstilskud. Der ydes ligeledes søskende- og fripladstilskud i henhold til gældende lovgivning. Først fra 1. januar 2025 er de private institutioner omfattet af lovkrav om minimumsnormeringer.

1.1.6 Særlige dagtilbud

De særlige dagtilbud og klubber på dagtilbudsområdet omfatter institutioner, hvor dagtilbudsområdet køber plads i særlige institutioner for at varetage en specialpædagogisk indsats. Det drejer sig primært om Lucernevejens Børnehave, men også andre kommuners tilsvarende specialinstitutioner, som varetager særlige specialpædagogiske opgaver. Der er afsat budget til 19 børn visiteret til Lucernevejens Børnehave.

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivinger, givne tillægsbevillinger i løbet af året, ændringer fra lov- og cirkulærepragrammet samt demografireguleringer.

2.1. Tildelingsmodel

2.1.1. Dagplejen

Via tildelingsmodellen tildeles dagplejen et årligt kronebeløb pr. dagplejebarn, beløbet dækker løn til dagplejere, kompetenceudvikling samt materialer og materiel til børn og personaler.

Udover dette gives der budget til dagplejepædagoger, administration og udgifter i forbindelse med dagplejen. Dagplejen tildeles også midler til tidlig indsats, og det anvendes primært til børn som optager 2 eller flere pladser.

Der foretages månedsvis budgetregulering i forhold til den faktiske pladsudnyttelse. Hvert barn udløser 120.096 kr. årligt.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

2.1.2. Dagtilbud

Byrådet har i møde i oktober måned 2023 vedtaget ny tildelingsmodel. Forvaltningen er i øjeblikket i gang med at udmønte denne.

Tildelingsmodellen består af fire hovedelementer.

Minimumsnormering: sikrer et pædagogisk årsværk pr. 3 vuggestuebørn og pr. 6 børnehalebørn.

Tidlig indsats: anvendes til 3 ressourcegrupper og midler efter en socioøkonomisk tildeling.

Ledelse og administration: pædagogiske ledere, institutionsledere og decentral administration.

Drift: bygningsdrift, forsikringer mm. i selvejende institutioner, særtildelinger til udvalgte institutioner og øvrig drift.

Fra 1.1.2024 skal alle landets kommuner sikre, at der minimum er 1 voksen pr. 3 vuggestuebørn og 1 voksen pr. 6 børnehalebørn.

Byrådet har besluttet at dagtilbuddene i Randers Kommune skal leve op til følgende serviceniveau:

- Minimumsnormeringer udmøntes på kommuneniveau med virkning fra 1. januar 2023
- Minimumsnormeringer udmøntes på institutionsniveau med virkning fra 1. januar 2024.
- Fra år 2024 skal pædagogiske ledere og institutionsledere medregnes med 30 %.
- Uddannede pædagoger skal senest den 1. januar 2025 udgøre 65 % af det pædagogiske personale i alle daginstitutioner
 - Pædagogiske assistenter medregnes ikke i opgørelsen af andel uddannede pædagoger.
- Tidlig indsats fordelt efter socioøkonomi tildeles ud over midlerne til minimumsnormeringer.

Det årlige budget til forældrevalgt frokostordning i vuggestue og børnehave er 8.244 kr. pr barn. Tildelingen er fastsat ud fra fuld finansiering via forældrebetalingen.

Lønsummen til dagtilbudsledelse i de kommunale dagtilbud administreres centralt, medens pædagogiske ledere og ledelse i de selvejende institutioner tildeles til den enkelte institution som en del af aftaleenhedens budget. Det indebærer, at et evt. merforbrug i lønbudgettet, skal finansieres inden for egen økonomiske ramme, mens et eventuelt mindreforbrug kan anvendes til andet pædagogisk personale.

Enkelte institutioner tildeles særtildelinger til busser og/eller udegrupper, det drejer sig om; Stjernehuset, Solstrålen, Harridslev, Æblehaven og Himmelblå.

Desuden findes der en Ung mor-ordning i Dagtilbud Midt, hvor der efter behov kan ydes ekstra støtte til kommende og/eller nybagte forældre.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

2.1.3. Fritidshjem

Udmelding af ressourcer til fritidshjemmene sker på baggrund af normerede pladser. Der vil ske en regulering af både personalenormering/lønsum og de børneafhængige udgifter ud fra en gennemsnitsbørnetal for perioden 1. januar til 31. december.

Personalenormeringen i fritidshjemmene baseres på aftalt belægning, hvor der tildeles følgende timer til pædagogisk personale inkl. ledelse:

- Fritidshjem: 1,60 timer pr. barn pr. uge
- Fritidshjem i Nordbyen (yderligere socioøkonomisk tildeling): 0,52 timer pr. barn pr. uge

2.1.4. Juniorklubber

Udmelding af ressourcer til juniorklubberne sker på baggrund af antal tilmeldte børn pr. 1. december i året før budgetåret. Der vil ske en regulering af både personalenormering/lønsum og de børneafhængige udgifter på grundlag af børnetallet pr. 1. september i budgetåret.

Åbningstiden er kl. 14 – 17.

Ved et børnetal på 40 børn er normering til pædagogisk personale følgende:

- Ledelse: 0,104 stillinger
- Pædagog: 0,405 stillinger
- Klubmedarbejder: 0,811 stillinger

- Herudover tildeles følgende:
- Vikarudgifter med 4,5% af lønsummen
- Uddannelse og øvrige personaleudgifter 0,77% af lønsummen
- Børneafhængige udgifter, består af 2 dele:
 - Grundbeløb I, som er et kronebeløb pr. juniorklub
 - Grundbeløb II, som er et kronebeløb pr. barn.

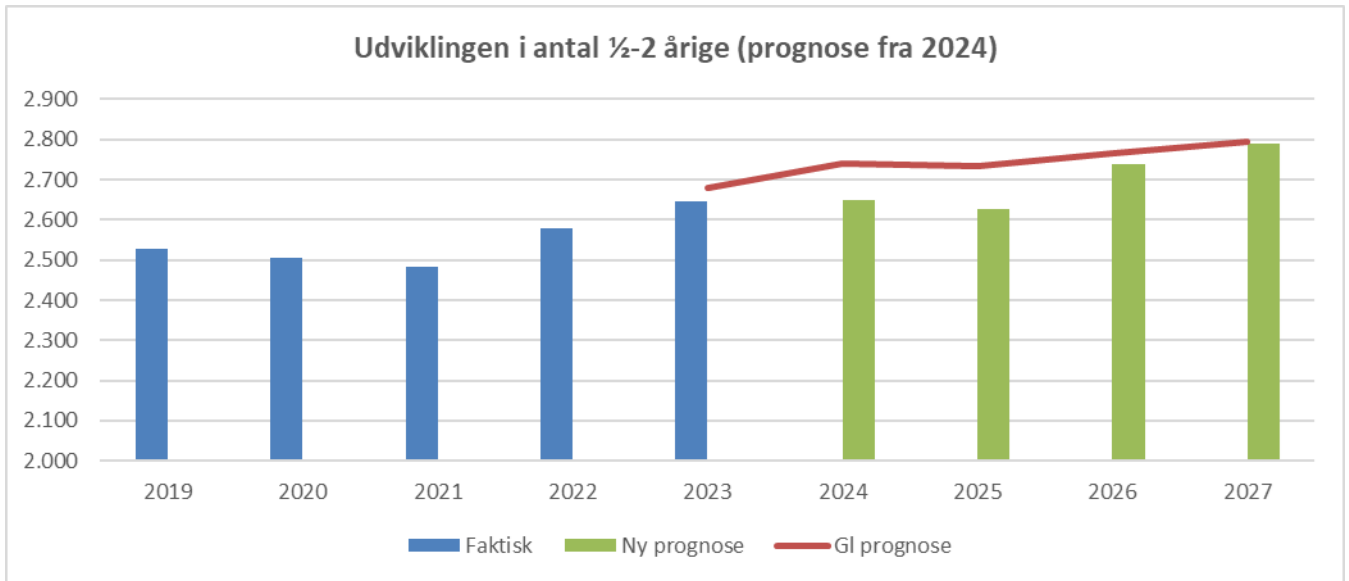
2.2. Demografi

Den indregnede demografiregulering på småbørnsområdet sker ud fra udviklingen i ½-2-årige (dagpleje og vuggestue) samt udviklingen i 3-5-årige (børnehaver). Det forudsættes, at der vil være uændret "efterspørgselsandel" gennem hele perioden.

Udviklingen i ½-2-årige ser ud som følger:

Børne- og Familieudvalget - Børn

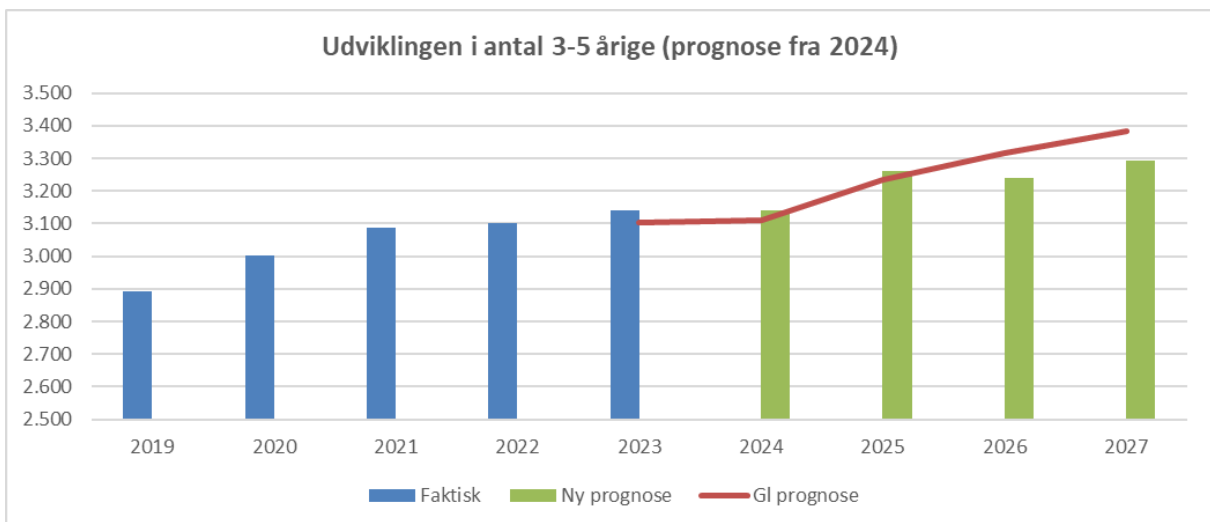
Del 2

Figuren viser, at den gl. prognose (fra budgetlægningen 2023-2025) ligger en del over den nye prognose – og at forskellene vokser i årene 2023-2025 (forskellen stiger således fra 36 i 2023 til 107 i 2025). Denne forholdsvis store forskel betyder, at de nye demografiberegninger bliver væsentligt lavere end tidligere forventet.

Hovedårsagen til at den nye prognose er lavere end tidligere forventet skyldes et lavt antal fødsler i 2022 – nemlig 943 mod forventet 1.049. Mod slutningen af perioden svarer den nye prognose stort set til den gamle, hvilket bl.a. skyldes, at der i den nye prognose forventes et lidt højere antal fødsler i 2026-2027 end tidligere forventet.

Udviklingen i 3-5-årige ser ud som følger:

Demografireguleringerne beregnes som gennemsnitspris gange med antal. Ved prognosen over antallet forudsættes som vanligt en uændret "efterspørgselsprocent" med udgangspunkt i det aktuelle skøn over antallet i 2023.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

Hermed bliver skønnet over det forventede antal som følger:

Forventet antal	Faktisk 2022	Aktuelt skøn 2023	2024	2025	2026	2027
Dagpleje	701	680,0	681	676	704	717
Vuggestuer	1.405	1.480	1.483	1.470	1.533	1.561
Børnehaver	3.189	3.185	3.185	3.309	3.287	3.343
I alt	5.295	5.345	5.350	5.455	5.525	5.622

Beregningen af de fremadrettede demografibeløb sker med udgangspunkt i ovennævnte antal samt nedenstående gennemsnitspriser. Som det fremgår, stiger gennemsnitspriserne både vedr. vuggestuer og børnehaver som følge af indførelse af minimumsnormeringer:

Gennemsnitspriser (1.000 kr.)	2023	2024	2025	2026	2027
Dagpleje	98.420	100.390	102.040	102.040	102.040
Vuggestuer	107.900	110.100	111.900	111.900	111.900
Børnehaver	54.000	55.000	55.900	55.900	55.900

Ud fra ovennævnte gennemsnitspriser samt den forventede udvikling i antal småbørn kan demografibeløbene nu beregnes som følger – med udgangspunkt i år 2023:

Demografiregulering småbørn (1.000 kr.)	2024	2025	2026	2027
Dagpleje	138	-454	2.495	3.804
Vuggestuer	329	-1.084	5.955	9.080
Børnehaver	16	6.916	5.712	8.845
I alt (før efterreg), 23 PL	483	5.379	14.162	21.728
I alt (før efterreg), 24 PL	503	5.598	14.738	22.613
Efterreg 2022/foreløbig 2023 (24- PL)	20	20	20	20
I alt	523	5.618	14.759	22.633

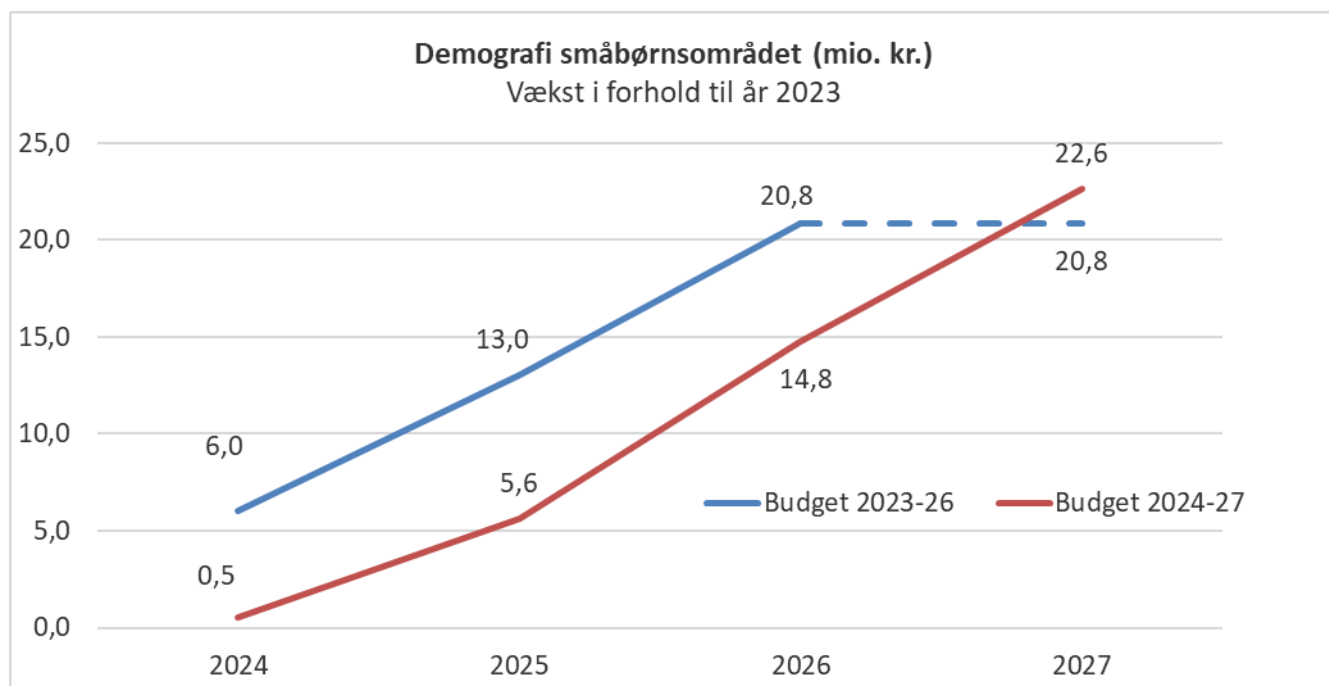
Ovenstående viser et samlet reguleringsbehov på 0,5 mio. kr. fra 2023 til 2024 stigende til 22,6 mio. kr. i 2027.

Som nævnt indledningsvis skyldes ændringen i forhold til tidligere at antallet af fødsler i løbet af 2022 blev væsentligt lavere end forventet.

Grafisk kan ovenstående tal illustreres som følger (i mio. kr.):

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

Som følge af den lave demografiregulering fra 2023-24 startes på et lavere niveau end tidligere forventet. Og stigningen fra 2024-25 er ligeledes lavere end tidligere forventet. Herefter følger udviklingen den tidligere beregning.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen nedenfor, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Ændringer siden budget 2023 (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Udgangspunkt 2023-budget (2024-priser)	500,4	500,4	500,4	500,4
Demografi				
Småbørn budget 2024-27	0,5	0,5	0,5	0,5
Minimumsnormering overgået til DUT, statens midler	24,1	24,1	24,1	24,1
Minimumstildeling - aftalt kommunal finansiering	-0,5	3,2	3,2	3,2
Budgetaftaler tidligere år				
Ledelse på dagtilbudsområdet	-3,4	-3,4	-3,4	-3,4
Justering af rammerne for førskole	0,0	-2,8	-2,8	-2,8
Øget uddannelsesgrad - dagtilbud	0,0	-1,2	-1,2	-1,2
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
St. Bededag kompensation fra LC-programmet	2,2	2,2	2,2	2,2
Afledt drift til vuggestuegruppe i KFUM	0,1	0,1	0,1	0,1
Eksterne konsulenter	0,0	0,1	0,1	0,1
Fritidshjem og klubber fra skoleområdet	0,2	0,2	0,2	0,2

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

Ændringer siden budget 2023 (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Udgangspunkt 2023-budget (2024-priser)	500,4	500,4	500,4	500,4
Demografi				
Småbørn budget 2024-27	0,5	0,5	0,5	0,5
Minimumsnormering overgået til DUT, statens midler	24,1	24,1	24,1	24,1
PL og øvrige ændringer				
Afrunding	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
I alt	523,2	523,0	523,0	523,0

3.1 Demografi

Demografireguleringen er fra indeværende års budgetaftale. Der henvises til afsnit 2.2 for en uddybning af beregningen.

Statens andel af budgettet til minimumsnormeringen overgår fra år 2024 til en varig DUT-opskrivning, ligesom den aftalte kommunale finansiering er endelig fra år 2025.

3.2 Budgetaftaler tidligere år

Ledelse udgør fra år 2024 30% ledelsestid, som fratrækkes kravet om 65% uddannede pædagoger. Førskolen står fortsat til en besparelse på dagtilbudsområdet, idet der arbejdes på en ændring af tilbuddet, så førskolebørnene overgår til SFO regi fra 1. maj 2025.

I en tidligere budgetaftale blev der givet 1 mio. årligt over 4 år til uddannelse af det pædagogiske personale. I den nye tildelingsmodel er ordningen gjort permanent, så der årligt er afsat midler til merituddannelse af pædagoger.

3.3 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Randers Kommune modtager via LC-programmet kompensation for udvidelse af åbningstiden med St. Bededag i alt 2,6 mio. kr. Fordelingen er lavet mellem SFO, Ejendomsservice samt til dagtilbud og fritidsområdet.

I forbindelse med anlægsprojekter, kan forvaltningen ansøge om øgede budgetter til afledt drift. I 2024 udgør den samlede afledte drift i alt 3,5 mio. kr., som er fordelt på en række ny- og ombygninger på dagtilbudsområdet.

De fleste af midlerne er overført til Ejendomsservice, da forbrugsafregning og bygningsvedligehold for de kommunale dagtilbud er placeret der. Kun KFUM's institutioner er i 2023 udvidet med en vuggestuegruppe, og her er i årene fremover afsat knapt. 50.000 kr. til drift af ABA-anlæg og yderligere forbrugsafregning.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

3.4 PL og øvrige ændringer

PL og øvrige ændringer udgør -0,3 mio. kr. årligt.

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

Aftalt kapacitet, pladser i budget 2024	0-2 år	3-5 år	Fritidshjem	Klubber
Dagplejen	550			
Kommunale dagtilbud				
Dagtilbud Midt	295	306	40	70
Dagtilbud Nordvest	203	389		
Dagtilbud Nordøst	183	384		
Dagtilbud Sydvest	238	464		
Dagtilbud Sydøst	248	473		
Kommunale dagtilbud i alt	1.167	2.016	40	70
Selvejende institutioner				
Kristrup Vuggestue	53			
Tjærbyvejens Vuggestue	34			
Børnehaven Bredstrupsgade		82		
Børnehuset Himmelblå	13	88		
Kristrup Børnehus	24	110		
Tirsdalens Børnehave		60		
Helsted Børnehus	26	50		
Platangården	51	52		
Bhv. og Vug. Rådmands Boulevard	13	40		
Børnehuset Mariendal	28	40		
Den selvejende institution Glentevej	14	35	73	
KFUM's institutioner	14	30	47	100
Vorup Børne og Ungdomshus			40	175
Solgården klubtilbud				55
Selvejende institutioner i alt	270	587	160	330
Havndal Skole (Havndal Børnehave)		26		
Fårup Skole (Fårup Børnehave)		40		
TOTAL dagpleje, dagtilbud og skoleområdet	1.987	2.669	200	400
Andre				
Førskolebørn (omregnet til helårsbørn)	0	320		

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

Aftalt kapacitet, pladser i budget 2024	0-2 år	3-5 år	Fritidshjem	Klubber
Børnehaven Lucernevej	0	19		
Børn indskrevet i private institutioner	90	241	22	
Privat pasning og pasning af egne børn	105	0		

Tabellen viser antal pladser til børn i budget 2024, 0–2-år, 3–5-år samt for fritidstilbud og klubber.

4.2 Takster og nøgletal

4.2.1. Takster

Taksten for de forskellige tilbud fremgår af nedenstående tabel, taksten er angivet pr. måned for 2024 og for 2023. Taksterne er godkendt ved byrådets 2. budgetbehandling d. 12. oktober 2023.

Dagpleje	Takst for 2024	Takst for 2023
Heldagsplads	2.857,00	2.733,00
Deltidstilbud ¹	2.400,00	2.295,00

¹For forældre på barselsorlov. Maks 30 timer om ugen.

Kombinationstilbud i dagpleje	Takst for 2024	Takst for 2023
Maks 18 timer ¹	2.143,00	2.049,00
Maks 28 timer ²	2.429,00	2.323,00
Maks 38 timer ³	2.714,00	2.596,00

¹Ved siden af ydes et tilskud til 30 timers privat pasning.

²Ved siden af ydes et tilskud til 20 timers privat pasning.

³Ved siden af ydes et tilskud til 10 timers privat pasning.

Vuggestue (0-2 år)	Takst for 2024	Takst for 2023
Heldagsplads	3.440,00	3.276,00
Deltidstilbud ¹	2.890,00	2.752,00

¹For forældre på barselsorlov. Maks 30 timer om ugen.

Kombinationstilbud i dagtilbud (0-2 år)	Takst for 2024	Takst for 2023
Maks 20,5 timer ¹	2.580,00	2.457,00
Maks 30,5 timer ²	2.924,00	2.785,00
Maks 40,5 timer ³	3.268,00	3.112,00

¹Ved siden af ydes et tilskud til 30 timers privat pasning.

²Ved siden af ydes et tilskud til 20 timers privat pasning.

³Ved siden af ydes et tilskud til 10 timers privat pasning.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

Dagpleje	Takst for 2024	Takst for 2023
Heldagsplads	2.857,00	2.733,00
Deltidstilbud ¹	2.400,00	2.295,00

Børnehave (3 år-skolestart)	Takst for 2024	Takst for 2023
Heldagsplads	1.956,00	1.952,00
Deltidstilbud ¹	1.643,00	1.640,00

¹For forældre på barselsorlov. Maks 30 timer om ugen.

Kombinationstilbud i dagtilbud (3 år-skolestart)	Takst for 2024	Takst for 2023
Maks 20,5 timer ¹	1.467,00	1.464,00
Maks 30,5 timer ²	1.663,00	1.659,00
Maks 40,5 timer ³	1.859,00	1.854,00

¹Ved siden af ydes et tilskud til 30 timers privat pasning.

²Ved siden af ydes et tilskud til 20 timers privat pasning.

³Ved siden af ydes et tilskud til 10 timers privat pasning.

Frokostordning	Takst for 2024	Takst for 2023
Tilvalg i vuggestuer og børnehaver	687,00	678,00

Fritidshjem, klubber og juniorklubber	Takst for 2024	Takst for 2023
Fritidshjem (heldagsplads)	1.355,00	1.291,00
Juniorklub (4.-7. klasse)	433,00	422,00
KFUM's Fritidsgård Solgården (kontingent pr. måned)	220,00	210,00

Taksterne i dagpleje, vuggestuer, børnehaver er udregnet ud fra 12 måneders betaling. Taksterne udgør 25% af driftsudgifterne.

For fritidshjem og klubber er taksterne udregnet ud fra 11 måneders betaling, dog undtaget tilbuddet i KFUMs Fritidshjem Solgården, hvor der er betaling i alle 12 måneder af året.

Der ydes søskenderabat med fuld takst for dyreste plads, derefter 50% af forældrebetalingen for øvrige pladser.

[Den aktuelle takstoversigt kan tilgås her via randers.dk](#)

4.2.1. Nøgletal

Nøgletal på dagtilbudsområdet omfatter pasning af børn i alderen 0-5 år. Der skelnes mellem børn i alderen 0-2 år og 3-5 år. Nøgletallene viser udgifterne på området og dækningsgrader fordelt på pasningstilbud i 2022.

Nedenfor link til de seneste nøgletal på området.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

[Den seneste 6-bynøgletalsrapport kan tilgås her via randers.dk](#)

5. Anlægsprojekter

Dagtilbudsområdet er på nuværende tidspunkt udfordret af et stigende børnetal. Det betyder blandt andet, at der er behov for at etablere flere pladser ved at bygge nye institutioner og udbygge eksisterende institutioner.

Flere anlægsprojekter på dagtilbudsområdet er under udførelse i år 2023 og forventes færdige med ibrugtagning senest i 2024. Anlægsarbejderne er prioriteret højt, dels da der er stort behov for større kapacitet og dels for at forbedre indeklimaet.

Som en del af budgetvedtagelsen for 2024-2027 blev der samtidig vedtaget en 10-årig investeringsplan på anlægsområdet. Der er ikke afsat midler i årene 2028 til og med 2032 i investeringsplanen til yderligere anlægsarbejder på dagtilbudsområdet.

Nedenfor følger anlægsskemaer for anlægsprojekter med budget i 2024-2027 for bevillingsområdet.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Etablering af daginstitution i Dronningborg	7,9	0,0	0,0	0,0
Forbedring af indeklima daginstitutioner	5,1	5,6	0,0	0,0
Ny daginstitution 2025-26	0,0	19,0	19,0	0,0
Vuggestuegruppe - reservation	0,0	1,6	0,0	0,0
I alt	13,0	26,2	19,0	0,0

De enkelte anlægsprojekter med budget i 2024-2027 beskrives særskilt herefter.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

Anlægsprojekt: Etablering af daginstitution i Dronningborg

Bevillingsprogramnummer: 9223000003

Rådighedsbeløb (2024-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2024 (årets priser)	2024	2025	2026	2027	I alt
Udgifter	30.253	7.875	0	0	0	38.128
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	30.253	7.875	0	0	0	38.128

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
14.11.2022	1.000	0	1.000	Udarbejdelse af byggeprogram mm
27.02.2023	35.500	0	35.500	
I alt	36.500	0	36.500	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Projektet er påbegyndt i 2023. Arbejdet afsluttes, og institutionen tages i brug i løbet af 2024.

Daginstitutionen i Dronningborg rummer 50 vuggestuebørn og 100 børnehavebørn, men med fleksibel indretning, så der kan ændres i børnesammensætningen efter behov.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

Anlægsprojekt: Forbedring af indeklima - ramme

Bevillingsprogramnummer: 9223000004

Rådighedsbeløb (2024-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2024 (årets priser)	2024	2025	2026	2027	I alt
Udgifter	19.709	5.118	5.625	0	0	30.452
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	19.709	5.118	5.625	0	0	30.452

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
13.12.2021	10.000	0	10.000	
25.04.2022	5.000	0	5.000	
12.09.2022	4.224	0	4.224	
13.10.2022	73	0	73	
28.08.2023	412	0	412	
I alt	19.709	0	19.709	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Der er siden 2021 udført arbejde på nedenstående institutioner:

13.12.2021: Børnehuset Regnbuen, Børnehuset Svalereden, Børnehuset Viborgvej og Vuggestuen Grønnegade

25.04.2022: Børnehuset Tryllefløjten, Børnehuset Lervangen, Vorup Vuggestue og liggehal i Børnehuset Regnbuen

12.09.2022: Vuggestuegrupper i Børnehuset Tryllefløjten

13.10.2022: Prisregulering af budgettet

28.08.2023: Vuggestuen Grønnegade

Der er endnu ikke prioriteret anvendelse af de afsatte rådighedsbeløb for 2024 og 2025.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

Anlægsprojekt: Ny daginstitution 2025-26

Bevillingsprogramnummer: 9223000010

Rådighedsbeløb (2024-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2024 (årets priser)	2024	2025	2026	2027	I alt
Udgifter	0	0	19.000	19.000	0	38.000
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	19.000	19.000	0	38.000

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Fra budgetaftalen 2024-2027:

Randers Kommune er i vækst og har et stigende børnetal. Dette skaber behov for en udbygning af dagtilbudskapaciteten i de kommende år. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at der afsættes i alt 38 mio. kr. i 2025-2026 til byggeriet af en ny daginstitution til 100 børnehavebørn og 50 vuggestuepladser. Med kapacitetsudvidelsen forbedres kommunens muligheder for at give det enkelte barn en plads i det dagtilbudsdistrikt, hvor barnet har bopæl.

Børne- og Familieudvalget - Børn

Del 2

Anlægsprojekt: Vuggestuegruppe - reservation

Bevillingsprogramnummer: 9223000011

Rådighedsbeløb (2024-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2024 (årets priser)	2024	2025	2026	2027	I alt
Udgifter	0	0	1.550	0	0	1.550
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	1.550	0	0	1.550

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Fra Budgetaftalen 2024-2027:

Aftalepartierne er enige om, at der frem imod budget 2025-2028 skal laves en afdækning af mulighederne for at etablere en vuggestuegruppe. Aftalepartierne reserverer foreløbigt 1,55 mio. kr. i anlægsmidler (inkl. inventar) i 2025 til at realisere et eventuelt projekt.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 1

1. Beskrivelse af området

Familieområdet har primært fokus på børn og unge i Randers Kommune med behov for særlig støtte. Formålet er at understøtte og sikre udsatte børn og unge samt deres familier en positiv udvikling og trivsel. Området har indtil udgangen af 2023 været forankret i servicelovens bestemmelser om særlig støtte til børn og unge i alderen 0-17 år samt unge i efterværn i alderen 18-23 år. Fra 1. januar 2024 overføres reglerne i servicelovens bestemmelser til Barnets Lov.

Bevillingen omfatter indsatser til udsatte børn og unge, der har behov for hjælp af sociale årsager, samt kvinder, der søger hjælp på krisecentre. Indsatser til familier med handicappede børn varetages under socialudvalget.

Indsatserne omfatter forebyggende foranstaltninger og anbringelser, der bevilges af rådgivere i Familie- og rådgivningscentret. Desuden omfatter indsatserne ophold og støtte på krisecentre. Sidstnævnte ydelser kræver ikke visitation.

Indsatserne varetages, dels af Randers Kommunes egne tilbud, og dels ved køb af ydelser i andre kommuner og regioner eller hos private leverandører.

Fakta		Politikker
Egne institutioner i Randers Kommune:		Børne- og ungepolitik
Døgnpladser, Rismøllegården	8	
Døgnpladser, Familieværkstedet	3	
Døgnpladser, Randers Krisecenter	14	
Antal anbragte:		
Plejefamilie	144	Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/politikker
Døgninstitution/opholdssted	55	

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Familie (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Servicerammen	227,5	227,2	226,5	227,3
Plejefamilier	72,7	72,7	72,7	72,7
Opholdssteder, sikrede inst. og døgninstitutioner	49,1	48,0	46,9	46,9
Forebyggende foranstaltninger og indsats	62,9	62,9	61,6	61,6
Kvindekrisecentre	3,7	3,7	3,7	3,7
Familie- og rådgivningscentret (adm.)	39,1	39,9	41,7	42,5
Uden for servicerammen	-11,9	-12,3	-12,6	-13,8

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 1

Familie (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Plejefamilier	-3,9	-3,9	-3,9	-3,9
Opholdssteder, sikrede inst. og døgninstitutioner	-6,4	-6,8	-7,1	-8,3
Forebyggende foranstaltninger og indsats	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
I alt	215,5	214,9	213,9	213,6

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2024 til 2027. Familieområdet er ikke omfattet af en løbende demografiregulering, men har en samlet rammebevilling. Det betyder, at budgettet ikke reguleres i takt med antallet af børn og unge, der har brug for støtte.

Budgettet falder med 0,6 mio. kr. fra 2024 til 2025, samt med yderligere 1,0 mio. kr. fra 2025 til 2026 og yderligere med 0,5 mio. kr. fra 2026 til 2027. Det dækker over, at der er indarbejdet et årligt effektiviseringskrav på 0,5% i 2024-2026, at en ekstrabevilling til krisecenterområdet er stoppet, mens der modsat er bevilliget midler via lov- og cirkulærepragrammet til imødegåelse af øgede sagsrådgiverressourcer som følge af implementering af Barnets Lov.

Familieområdet er organiseret i tre centre. De to centre: Børn- og ungecenter og Randers Krisecenter er udelukkende udførerenheder, mens Familie- og rådgivningscentret både varetager myndighedsopgaver og udføreropgaver. Det betyder, at de døgnrelaterede foranstaltninger og de tilhørende myndighedsopgaver er samlet i en afdeling (Døgnafdeling) under Familie- og rådgivningscentret. Alle tre centre er selvstændige økonomiske aftaleenheder, jf. Randers-modellen. Centrale udgifter omfatter udgifter til Familiefagligt Udviklingscenter samt køb af indsatser, som ikke er omfattet af en aftaleenhed. Det samlede budget hænger dog tæt sammen, og der foretages løbende en vurdering af hvilke typer af indsatser og tilbud, der er behov for, og herefter tilpasses budgettet til det aktuelle behov indenfor den samlede ramme.

Nedenstående tabel viser de budgetterede serviceudgifter i 2024 i mio. kr. fordelt på centrene og centrale konti.

Familie 2024 (mio. kr.)	Børn- og Ungecenter	Krisecentret	Familie- og rådgivn.-center Døgnafdeling	Familie- og rådgivn.-center Køb af pladser	Familie- og rådgivn.-center (adm.)	Centrale udgifter	I alt
Servicerammen	46,2	7,9	14,5	170,0	38,0	-49,2	227,5
Plejefamilier	0,0	0,0	7,6	62,7	0,0	2,4	72,7
Opholdssteder, sikrede samt døgninstitutioner	0,0	0,0	6,9	47,2	0,0	-5,0	49,1
Forebyggende foranstaltninger og indsats	46,2	0,0	0,0	60,0	0,0	-43,4	62,9
Kvindekrisecentre	0,0	7,9	0,0	0,0	0,0	-4,2	3,7
Familie- og rådgivningscentret (adm.)	0,0	0,0	0,0	0,0	38,0	1,0	39,1

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 1

2.1.2 Uden for servicerammen

Uden for servicerammen konteres statsrefusioner i særligt dyre enkeltsager. Derudover konteres udgifter og refusioner til sociale formål (dvs. udbetaling af tilskud vedrørende samværsret mv. med børn og forsørgelse af børn). Disse udgifter afholdes i henhold til aktivloven.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

I 2020 og 2021 var der økonomisk stabilitet på familieområdet. Men i 2022 opstod en række udfordringer, som betød, at familieområdet gik ud af året med et merforbrug på 14,1 mio. kr. Merforbruget dækker over et merforbrug på 16,4 mio. kr. til køb af anbringelser og forebyggende foranstaltninger, og et mindreforbrug på 2,3 mio. kr. på de øvrige områder.

Merforbruget til køb af anbringelser og forebyggende foranstaltninger skyldes:

Det er blevet vanskeligere at rekruttere det ønskede antal plejefamilier og aflastningsfamilier.

Flere børn og unge anbringes på en døgninstitution eller et socialpædagogisk opholdssted fremfor i en plejefamilie.

Det ændrede anbringelsesmønster smitter af på udgifterne, da en plads på en døgninstitution/et opholdssted er dyrere end en plejefamilie.

De gennemsnitlige udgifter til anbragte børn og unge er steget mere end pris- og lønudviklingen på landsplan. Dette gælder for både børn og unge anbragt i døgninstitution/opholdssted og i plejefamilie.

Der er sket en tilgang af unge med spiseforstyrrelser og selvskadende adfærd, hvilket også presser udgifterne opad.

Afledt af ovennævnte udfordringer har forvaltningen udarbejdet en faglig økonomisk handleplan med tre hovedfokusområder og en række initiativer, som forventes at bidrage til en reduktion i merforbruget hen over en årrække. Initiativerne fordeler sig på følgende områder:

Fokus på plejefamilieområdet, så der opnormeres i 2023 med to medarbejdere, der skal medvirke til vende anbringelsesmønstret mod flere anbringelser i plejefamilie – fremfor i døgninstitution/opholdssted.

Investering i tiltag, der kan forebygge dyre anbringelser for børn og unge med spiseforstyrrelse og selvskadende adfærd. Familieområdet er i gang med at oprette helhedsorienterede indsatser for disse børn og unge, mens der arbejdes på at udarbejde en driftsfinansieret investeringsmodel for etablering af en tværfaglig kommunal indsats på tværs af forvaltningerne i kommunen.

Investering i egne interne institutionstilbud for børn under 14 år. Det forventes, at det vil kunne bidrage positivt til ønsket om, at flere børn skal anbringes i plejefamilie fremfor for institution, idet det vil skabe bedre mulighed for kommunens medarbejdere at finde den rette plejefamilie til barnet.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 1

Øget fokus på støttet samvær med henblik på hjemtagelse af nogle af de støttede samvær fra ekstern leverandør.

Smidigere visitationsprocesser inden for indsatser til familiebehandling, så indsatserne gøres mere fleksible med henblik på øget fokus på forebyggelse, netværksinddragelse og konkret arbejde på alternative indsatser til en anbringelse.

Enkelte sager på familieområdet kan være meget omkostningstunge, og området vil altid være sårbart overfor pludselige stigninger i antallet af anbringelsessager.

Barnets Lov træder i kraft den 1. januar 2024. Det er endnu uvist hvilke økonomiske konsekvenser, den nye lov medfører. Men det forventes, at lovændringen vil få betydning for tilrettelæggelsen af sagsbehandlingen. Randers Kommune er kompenseret via lov- og cirkulæreprogrammet med 5,2 mio. kr. i 2024 stigende til 8,6 mio. kr. i 2027.

3.2 Budgetaftalen

Budgetaftalen indeholder nedenstående nye tiltag på bevillingsområdet.

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Familieområdet - handleplan	1,3	1,3		
I alt	1,3	1,3	0,0	0,0

Der er i budgetaftalen for 2024-2027 tilført 1,3 mio. kr. i 2024 og 2025 til arbejdet med familieområdets faglig økonomiske handleplan herunder videreførelse af de elementer fra projektet MyWay, som kan bidrage til, at målsætningen i handleplanen kan indfries.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2024 fordelt på udgifter og indtægter.

Familie (mio. kr.)	Udgift 2024	Indtægt 2024	Netto 2024
Serviceammen	240,2	-12,7	227,5
Plejefamilier	74,4	-1,7	72,7
Opholdssteder, sikrede institutioner og døgninstitutioner	51,5	-2,4	49,1
Forebyggende foranstaltninger og indsatser	63,0	-0,1	62,9
Kvindekrisecentre	12,3	-8,6	3,7
Familie- og rådgivningscentret (adm.)	39,1	0,0	39,1
Uden for serviceammen	0,2	-12,1	-11,9
Plejefamilier	0,0	-3,9	-3,9
Opholdssteder, sikrede institutioner og døgninstitutioner	0,0	-6,4	-6,4
Forebyggende foranstaltninger og indsatser	0,2	-1,8	-1,6
I alt	240,0	-24,8	215,5

Ovenstående tabel viser, at indenfor serviceammen er der budgetteret med nettoudgifter for 227,5 mio. kr., heraf 240,2 mio. kr. i udgifter og 12,7 mio. kr. i indtægter. Udenfor serviceammen er der budgetteret med nettoindtægter for 11,9 mio. kr., heraf 0,2 mio. kr. i udgifter og 12,1 mio. kr. i indtægter.

Udgifterne dækker både foranstaltninger leveret af kommunens egne tilbud og foranstaltninger købt i andre kommuner, regioner og private tilbud. Indtægterne indenfor serviceammen dækker over kommunens salg af pladser i egne tilbud, herunder salg vedrørende både Randers-borgere og andre kommuners borgere. Indtægter udenfor serviceammen dækker refusioner fra staten til særlige dyre sager samt udgifter og statsrefusion vedrørende sociale formål.

I de efterfølgende afsnit er områderne beskrevet enkeltvist. Områderne kan både indeholde udgifter indenfor og udenfor aftaleenheder jf. Randersmodellen.

1.1 Serviceammen

Familieområdet er organiseret i tre centre. De to centre: Børn- og ungecenter og Randers Krisecenter er udelukkende udførerenheder, mens Familie- og rådgivningscentret både varetager myndighedsopgaver og udføreropgaver. Det betyder, at de døgnrelaterede foranstaltninger og de tilhørende myndighedsopgaver er samlet i en afdeling (Døgnafdeling) under Familie- og rådgivningscentret. Alle tre centre er selvstændige økonomiske aftaleenheder, jf. Randersmodellen.

Ved oprettelsen af Døgnafdelingen er der lavet en tættere kobling mellem myndighed og udfører på døgnområdet, hvor også døgntilbuddet Rismøllegården indgår. Rismøllegårdens målgruppe er unge i alderen 14-18 år. Tilbuddet har ti pladser, heraf to udslusningspladser.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 2

I Børn- og ungecentret er målgruppen børn og unge op til 18 år, deres forældre, unge i efterværn (18 – 23 år) samt gravide med fokus på at støtte og hjælpe, når disse står i en sårbar situation. For unge fra ca. 12 år og deres familier er der fokus på de problemstillinger, der kan opstå i ungelivet. Udover dagforløb med familiekonsulenter og psykologer er der et døgntilbud (Familieværkstedet) målrettet gravide og familier. Familieværkstedet har fire pladser, heraf en akutplads.

Familie- og rådgivningscentret står for den løbende sagsbehandling, visitation og opfølgning. Alle borgere med brug for en indsats er tilknyttet en rådgiver i Familie- og rådgivningscentret, som løbende følger familien. Størstedelen af ydelserne i Børn- og Ungecentret samt Døgnafdelingen visiteres af Familie- og rådgivningscentret. Enkelte ydelser er aftalt med skoler og kræver ikke visitation.

Randers Krisecenter er en selvejende institution, der har en driftsoverenskomstsftale med Randers Kommune. Det kræver ikke en visitation fra Familie- og rådgivningscentret at flytte ind på et krisecenter. Når en kvinde med bopæl i Randers er indskrevet på et krisecenter, så afholdes udgiften centralt indenfor familieområdet. Det er således ingen direkte sammenhæng mellem Randers Krisecenter og det centrale budget til opholdsbetalinger.

Der er budgetteret med aktiviteter for 68,6 mio. kr. sammenlagt i Børn- og ungecentret, Randers Krisecenter og Døgnafdelingen.

Nedenstående tabel viser de budgetterede serviceudgifter i 2024 i mio. kr. fordelt på centrene og centrale konti

Servicerammen (mio. kr.) 2024	Børn- og unge-center	Krise-center	Familie- og rådgivnings-center	Centrale udgifter	I alt
Servicerammen	46,2	7,9	222,4	-49,2	227,5
Plejefamilier	0,0	0,0	70,3	2,4	72,7
Opholdssteder, sikrede inst. og døgninst.	0,0	0,0	54,1	-5,0	49,1
Forebyggende foranstaltninger og indsatser	46,2	0,0	60,0	-43,4	62,9
Kvindekrisecentre	0,0	7,9	0,0	-4,2	3,7
Familie- og rådgivningscentret (adm.)	0,0	0,0	38,0	1,0	39,1

1.1.1 Plejefamilier

Her afholdes udgifter til anbringelse i plejefamilier og netværksplejefamilier efter Barnets Lov. Udgifter dækker løn til plejeforældre, tøj- og lomme penge samt omkostningsgodtgørelser i forbindelse med anbringelser i plejefamilier og netværksplejefamilier samt uddannelse og supervision. Plejefamilier og netværksplejefamilier ansættes af Randers Kommune.

Udover udgifterne til selve anbringelserne er der afsat 2,4 mio. kr. til godkendelse af og tilsyn med plejefamilier. Opgaven varetages af Socialtilsyn Midt. Udgiften er en objektiv finansiering, hvilket betyder, at Randers Kommune betaler en takst ud fra antallet af 0-17-årige i kommunen.

1.1.2 Opholdssteder, Sikrede institutioner og Døgninstitutioner

Her afholdes udgifter til anbringelse på socialpædagogiske opholdssteder, kost- og efterskoler samt eget værelse/ungehybel efter Barnets Lov. Udgiften omfatter opholdsbetaling, særlig støtte og udgifter, som ikke er omfattet af opholdstaksten – f.eks. medicin til unge på eget værelse / i

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 2

ungehybel kan der yderligere være udgifter forbundet med at bo i egen bolig. Familieområdet råder over 2 ungehybler.

Socialpædagogiske opholdssteder samt kost- og efterskoler er typisk private tilbud.

Her afholdes ligeledes udgifter til anbringelse af sociale årsager på døgninstitutioner, herunder delvis lukkede døgninstitutioner og sikrede døgninstitutioner. Udgifterne dækker opholdsbetaling.

Døgninstitutioner drives typisk af kommuner og regioner. Randers Kommune driver selv døgninstitutionen Rismøllegården med 8 pladser.

Her afholdes ligeledes udgifter til anbringelse på sikrede institutioner og særligt sikrede afdelinger i tilknytning til en døgninstitution efter Barnets Lov. Anbringelse sker primært som led i varetægtssurrogat, afsoning af dom eller en ungdomssanktion.

Sikrede institutioner har lands- og landsdelsfunktion, hvilket vil sige, at de optager unge fra hele landet og at deres drift delvist finansieres via *objektiv finansiering*. Det vil sige, at alle kommuner betaler en andel af institutionernes driftsbudget uanset, om kommunerne har borgere indskrevet i tilbuddet eller ej. Ud over den objektive finansiering betaler kommunerne en opholdstakst, hver gang en ung er indskrevet. Den objektive finansiering af sikrede institutioner beregnes på baggrund af antallet af 15-17-årige i kommunen. Der er afsat 2,5 mio. kr. til objektiv finansiering af sikrede institutioner.

Her afholdes desuden udgifter til indsatser efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Hvis et barn eller en ung i alderen 10-17 år er mistænkt for eller har begået alvorlig kriminalitet ved overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven og samtidig vurderes at være i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet, er barnet eller den unge i målgruppen for ungdomskriminalitetsnævnet.

Kommunen indstiller til en indsats, hvorefter ungdomskriminalitetsnævnet fastsætter hvilken indsats, der skal iværksættes for den unge. Indsatsen kan være et forbedringsforløb svarende til forbyggende foranstaltninger eller en anbringelse.

1.1.3 Forebyggende foranstaltninger og indsatser

Forebyggende foranstaltninger omfatter: familiebehandling, støtte/kontaktpersonopgaver, praktisk pædagogisk bistand i hjemmet, rådgivning og støtte samt økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren.

Hovedparten af de forebyggende foranstaltninger løses i Randers Kommunes eget tilbud Børn- og ungecentret.

Derudover er der afsat 0,4 mio. kr. til objektiv finansiering af Børnehus Midt. Den objektive finansiering beregnes på baggrund af andelen af 0-17-årige i kommunen. Ud over den objektive finansiering betaler kommunen et beløb pr. barn, der gennemgår et forløb i Børnehuset. Børnehuset arbejder med sager, hvor der er viden eller mistanke om, at et barn under 18 år, har været udsat for voldelige og/eller seksuelle overgreb.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 2

1.1.4 Kvindekrisecentre

Budgettet til krisecentre dækker både budgettet til driften af Randers Krisecenter og myndighedsbudgettet til køb af pladser på krisecentre udenfor Randers kommune.

Randers Krisecenter er en selvejende institution. Der er indgået driftsoverenskomst med Randers Kommune, hvorfor Randers Krisecenter er en del af kommunens budget og regnskab. Driften af krisecentret er takstfinansieret, eventuelt mer-/mindreforbrug på krisecentret indregnes i taksten de efterfølgende år, hvorfor driften er udgiftsneutral.

Randers Krisecenter har 14 pladser. Randers Kommune køber ca. en tredjedel af pladserne, mens resten benyttes af kvinder fra andre kommuner. De konkrete kommuner opkræves opholdsbetaling herfor. Og kvinderne opkræves egenbetaling for ophold på krisecentret.

Staten yder refusion på 50% af kommunens udgifter til krisecentre.

1.1.5 Familie- og rådgivningscentret, Familiefagligt Udviklingscenter (administration)

I Familie- og rådgivningscentret træffer de socialfaglige medarbejdere afgørelser for børn og unge, som udmøntes i henvisninger til indsatser enten i et af Randers Kommunes egne tilbud eller i andre kommunale, regionale eller private tilbud. Herudover yder centrets medarbejdere rådgivning til børn og unge og deres familier.

I Familiefagligt Udviklingscenter arbejdes systematisk med kobling af politik, rammevilkår og strategier til praksis i det socialfaglige arbejde i Randers Kommune. Familiefagligt Udviklingscenter arbejder tæt sammen med de øvrige centre på familieområdet samt øvrige relevante aktører i kommunalt, regionalt og nationalt regi.

1.2 Uden for servicerammen

Nedenstående tabel viser budget 2024 opgjort i mio. kr. for områderne uden for servicerammen

Uden for servicerammen (mio. kr.)	2024
Uden for servicerammen	-11,9
Sociale formål	0,1
Særligt dyre enkeltsager	-12,0

1.2.1 Sociale formål

Der udbetales tilskud vedrørende samværsret mv. med børn i henhold til Aktivlovens §§ 83 og 84.

Staten yder refusion på 50 pct. til disse udgifter, hvorfor der også budgetteres med indtægter.

1.2.2 Særligt dyre enkeltsager

De øvrige indtægter udenfor servicerammen er indtægter fra den centrale statslige refusionsordning. Denne har til formål at kompensere kommunerne for de *særligt* dyre enkeltsager på det specialiserede børne- og voksenområde.

I opgørelsen af refusioner for særligt dyre enkeltsager medtages udgifter i henhold til Serviceloven og Barnets Lov, hvor udgifterne opgøres samlet for alle søskende i familien. Der medtages både udgifter til forebyggende foranstaltninger og til anbringelser. Refusionsordningen starter ved et udgiftsniveau

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 2

årligt på 910.000 kr., hvorefter der ydes refusion på 25% stigende til 75% for udgifter over 2.250.00 kr.

Familieområdets mer-/mindreindtægter i forhold til de budgetterede refusioner tilgår kommunekassen. Det er i budgetaftalen 2024-2027 aftalt, at denne ordning fastholdes i 2024, hvorpå ordningen evalueres i forbindelse med budgetlægningen for 2025-2028.

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året samt ændringer fra lov- og cirkulæreprogrammet. Hertil kommer ændringer som følge af budgetaftalen.

Der er ingen demografireguleringer på dette område.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser nedenstående tabel hvilke ændringer, der er indarbejdet i budgettet til servicerammen siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Servicerammen - Ændringer siden budget 2023 (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Udgangspunkt 2023-budget (2024-priser)	224,4	224,4	224,4	224,4
Budgetaftale 2024-2027				
Familieområdet - handleplan	1,3	1,3	0,0	0,0
Budgetaftaler tidligere år				
Effektivisering 2024-2027	-1,1	-2,1	-3,2	-3,2
Krisecenter - ekstra bevilling 2022 og 2023	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
MyWay	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
Overhead	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Lov- og cirkulæreprogram: Barnets Lov	5,2	6,0	7,8	8,6
PL og øvrige ændringer				
Prisfremskrivning	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
I alt	227,6	227,4	226,8	227,6

3.1 Budgetaftale 2024-2027

Der er i budgetaftalen for 2024-2027 tilført 1,3 mio. kr. i 2024 og 2025 til arbejdet med familieområdets faglig økonomiske handleplan herunder videreførelse af de elementer fra projektet MyWay, som kan bidrage til, at målsætningen i handleplanen kan indfries.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 2

3.2 Budgetaftaler tidligere år

I budgetlægningen for 2020-2023 blev det besluttet, at der skulle arbejdes henimod en øget brug af forebyggende og støttende foranstaltninger i hjemmet fremfor anbringelser. Der er indarbejdet en reduktion i budgettet på 1,1 mio. kr. i 2024, 2,1 mio. kr. i 2025 og 3,2 mio. kr. fra 2026 og fremover.

I budgetaftalen for 2022-25 blev der bevilliget 0,5 mio. kr. i 2022 og 2023 til at imødegå det øgede pres på kvindekrisecentre. Denne bevilling er ikke videreført i 2024-2027.

I budgetaftalen for 2023-2026 blev bevillingen til MyWay videreført i 2023. Bevillingen er ikke direkte videreført i 2024-2027, men i stedet forudsættes, at elementer fra projektet kan bidrage til, at den faglig økonomiske handleplan kan indfries.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Budgetterne til overhead på taksterne for Randers Krisecenter, Rismøllegården og Familieværkstedet er justeret, så de stemmer med de beregnede takster. Tilsvarende er indtægtsbudgettet under Økonomiudvalget reguleret.

Randers Kommune er kompenseret via Lov- og cirkulærepragrammet med 5,2 mio. kr. i 2024 stigende til 8,6 mio. kr. i 2027 i forbindelse med lovændringerne som følge af Barnets Lov. Barnets Lov træder i kraft den 1. januar 2024, og vil betyde øget sagsbehandling i Familie- og rådgivningscentret.

3.5 PL og øvrige ændringer

Der er sket mindre justeringer (tekniske justeringer) som følge af omplaceringer mellem lønkonti og øvrige driftskonti.

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

Nedenstående tabel viser aftaleenhedernes budgetter for 2024-27 opgjort i mio. kroner.

Aftaleenheder	2024	2025	2026	2027
Børn- og ungecenter	46,2	46,2	46,2	46,2
Randers Krisecenter	7,9	7,9	7,9	7,9
Familie- og rådgivningscenter, køb af pladser	170,0	170,0	170,0	170,0
Familie- og rådgivningscenter, døgnafdeling	14,5	14,5	14,5	14,5
Familie- og rådgivningscenter, adm.	38,0	38,0	38,0	38,0

4.2 Takster og nøgletal

Nedenfor beskrives nøgletal og takster.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 2

4.2.1. Takster

Der beregnes takster for ydelserne leveret i Randers Krisecenter, Rismøllegården og Familieværkstedet. De beregnes alle efter retningslinjerne aftalt i rammeaftalen for Region Midtjylland og de 19 østjyske kommuner. Taksterne for Randers Krisecenter indgår i rammeaftalen, mens taksterne for Rismøllegården og Familieværkstedet ikke indgår (da der ikke sælges over 5% af pladserne til andre kommuner). Taksterne beregnes efter budgetvedtagelsen.

Taksterne offentliggøres på Tilbudsportalen.

[Den aktuelle takstoversigt kan tilgås her via randers.dk](#)

4.2.2. Nøgletal

Hvert andet år udarbejder de seks store kommuner: København, Aarhus, Odense, Aalborg, Esbjerg og Randers en nøgletalsrapport. Denne såkaldte 6-by-nøgletalsrapport er senest udgivet i juni 2023 baseret på udgifter og antal anbragte i 2022.

[Den seneste 6-by-nøgletalsrapport kan tilgås her via randers.dk](#)